

2002-12-06

Skötselplan för naturreservatet Söderskogen i Laholms kommun

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet är att bevara en typisk halländsk ekkrattskog med dess flora och fauna. Skogens idag orörda karaktär ska bevaras. Livsmiljön för hotade och hänsynskrävande arter ska säkerställas och förbättras.

Syftet ska uppnås genom att

- området lämnas för fri utveckling (utan gran)
- skogen med tiden, genom hög ålder och stort innehåll av död ved, kommer att erbjuda lämpliga miljöer för bl a rödlistade arter
- planterad granskog avvecklas och omförs till löv- och blandskog

Om kunskapen om reservatets värden och skötselmetoder förbättras, t ex om hotade och hänsynskrävande arter eller bevarande av ekkratt, ska detta beaktas i den löpande skötseln.

2. Beskrivning

2.1 Administrativa data

<i>Namn</i>	Söderskogen
<i>Skyddsform</i>	Naturreservat
<i>Län</i>	Halland
<i>Kommun</i>	Laholm
<i>Socken</i>	Veinge
<i>Läge</i>	Ca 13 km nordost Laholm, 12 km från havet
<i>Karta</i>	Ekonomiska kartan 4C6h
<i>Areal</i>	32,5 ha
<i>Fastigheter</i>	Öringe 2:6, 3:4, 4:23, 5:13, 7:13, 10:5
<i>Markägare</i>	Staten, naturvårdsfonden Stig Nilsson, Strandgatan 2, 302 46 Halmstad (Öringe 10:5)
<i>Naturvårdsförvaltare</i>	Länsstyrelsen

2002-12-06

2.2 Naturförhållanden

<i>Växtgeografisk zon</i>	Nemoral (Sjörs 1965) eller tempererad zon (Ahti <i>et al</i>)	
<i>Naturgeografisk zon</i>	Reg 10 <i>Södra Hallands kustland</i> vid gränsen till reg 11 <i>Sydsvenska höglandets myrrika västsida</i> (Nordiska ministerrådet 1984)	
<i>Klimattyp</i>	Maritimt kustklimat	
<i>Årsnederbörd</i>	Ca 1000 mm (medelvärde 1975-90)	
<i>Landskapstyp</i>	Kullig terräng	
<i>Höjd över havet</i>	80-110 meter	
<i>Bergarter</i>	Gnejser	
<i>Jordarter</i>	Sandig-moig morän, torvmark	
<i>Jordmåner</i>	Podsoler	
<i>Dominerande skogs- och naturtyper år 2000</i>	Ekskog	ca 24 ha
	Tall- och björksumpskog	ca 7 ha
	Granskog	0,6 ha
	Mosse	0,6 ha
	Ängsmark	0,1 ha
<i>Prioriterade bevarandevarden</i>	<i>Naturtyper</i> – hedekskog	
	<i>Naturtyper i EU:s habitatdirektiv</i> -	
	Äldre ekskogar på sura, sandiga marker, 9190	
	Skogbevuxen myr, 91D0	
	<i>Element</i> – död ved, äldre träd	
	<i>Rödlistade arter</i> – VU (<i>sårbar</i>): mindre hackspett	

Söderskogen ligger i en måttligt kullig terräng i övergångslandskapet mellan kustslätten och sydsvenska höglandet. I reservatet växer homogen äldre hedekskog på höjdområden och andra fastmarker. I terrängsvackorna på torvmark finns sumpskog med äldre tall och björk, med inslag av klibbal och asp. Låg påverkan i sen tid gör att Söderskogen idag har en orörd prägel. Ekskogen har karaktär av "krattek" med kortvuxna, kläna och ofta krokiga ekstammar. Denna typ av ekskog förekommer på bergigt eller sandigt underlag och på grunda moränmarker. Ekkratten har ofta formats av stubbskottsbnk och hårt utmarksbete och har förmodligen förr haft stor utbredning i södra Halland.

På äldre ekar förekommer fallmossa och västlig rostticka men inga rödlistade arter har påträffats (Fritz, 1996). Kanske beror detta på att ekarna inte är tillräckligt gamla och/eller på att den tidigare stubbskottsbnk medfört ett kontinuitetsbrott avseende gamla ekstammar. I området förekommer bl a mindre hackspett, som framför allt gynnas av den tämligen goda förekomsten av död och döende björk i sumpskogarna.

2002-12-06

2.3 Historisk och nuvarande markanvändning

Reservatet ligger i de kustnära delarna av södra Hallands skogsbygd, trakter som tidigt avskogades. Redan vid 1600-talets mitt bestod dessa delar av vidsträckta ljunghedar, hedar som senare under 17- och 1800-talen ytterligare expanderade in över skogsbygdens inre delar och Småland (de s k "ryorna" eller "yamarkerna"). Men märkligt nog berördes aldrig Söderskogen. Under dessa århundraden av växande exploatering låg Söderskogen (tillsammans med ett större skogsområde i nordost mellan Hyltan och Allared) som en isolerad lövskogsö i ljunghedens rike. Beteckningen "Söderskogen" är belagd från 1780 års geometriska karta och avser Öringe och Brostorps faladsskog. Även 1780 utgjordes Söderskogen av ekskog, som då var endast något större än idag.

Det mesta talar för att Söderskogen haft stor betydelse som stubbskottsskog för byarnas försörjning av ved och stängsel under de skogfattiga seklerna. Under senare delen av 1900-talet har skogsbruket bedrivits på en mycket låg nivå, äldre stubbar skvallrar dock om att viss gallring företagits. Söderskogen omges numera av omfattande planterade granskogar.

2.4 Bevarandevärden

Biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden

Äldre hedekskog med intressant karaktär av krattekskog. Endast små rester återstår i våra dagar av krattekskogarna i södra Halland. De kvarvarande reliktbestånden utgör värdefulla natur- och kulturminnen. Förekomst av mindre hackspett indikerar ett värdefullt fågelliv.

Friluftsliv

Området har betydelse för friluftslivet genom sina naturvärden och genom god tillgänglighet.

Prioriterade naturvärden

Att bevara ekskogen har högsta prioritet

Referenser

Bengtsson, S. 1988: Naturvårdsprogram för Hallands län. Del 1. Laholms kommun. Information från Länsstyrelsen. Remissutgåva.

Fritz, O. 1996: Inventering av skogliga nyckelbiotoper inom naturskyddade områden i Hallands län 1995. Del 1. Södra länsdelen. Länsstyrelsens meddelande 1996:10.

Löfroth, M. mfl. 1997: Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverkets förlag.

2002-12-06

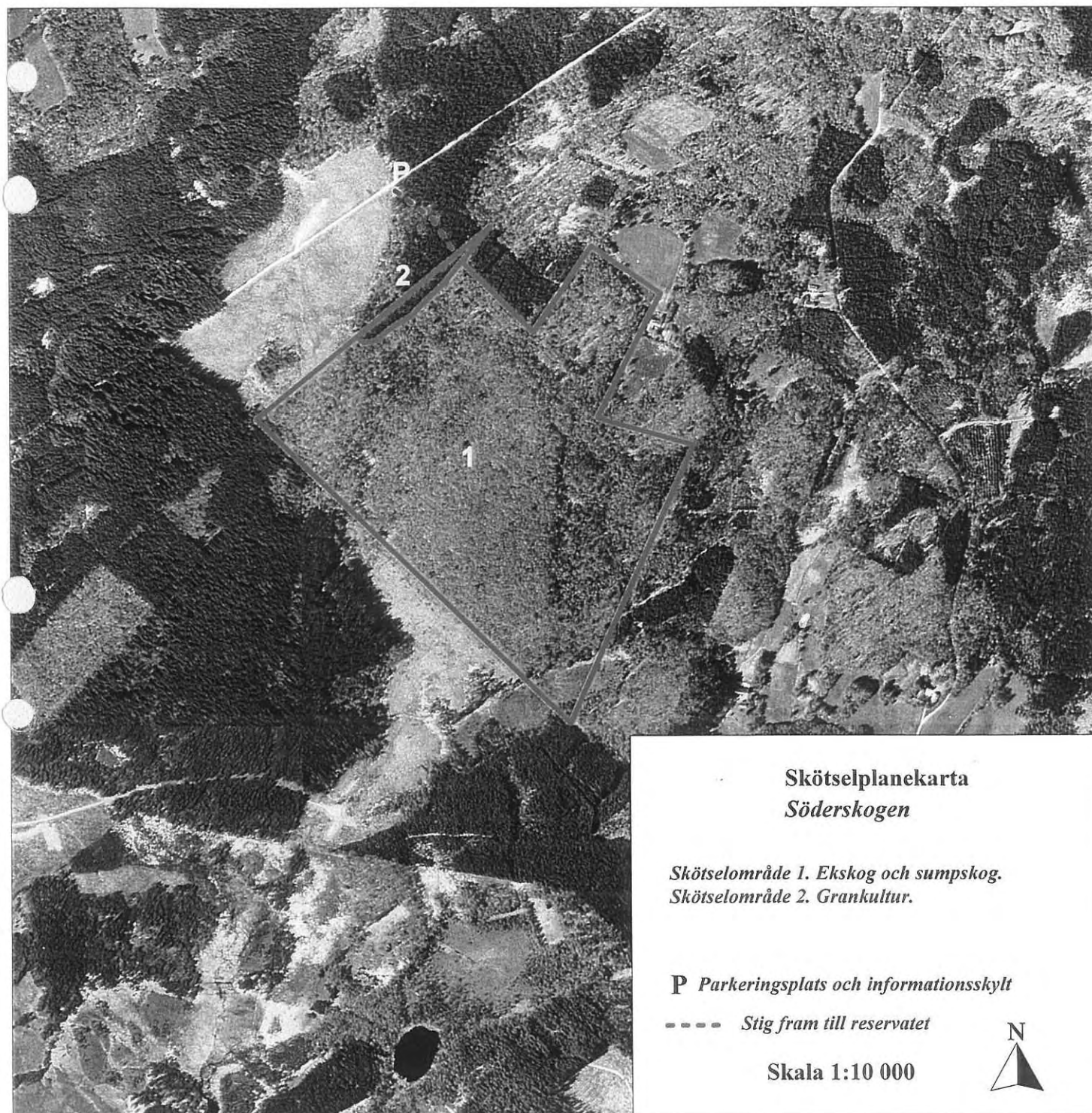
Malmstvom, C. 1939: Hallands skogar under de senaste 300 åren. Meddelande från Statens Skogsförsöksanstalt 31.

Worsøe, E. 1996: Stævningskog och stævningsdrift i Danmark. -I: Slotte, H. & Göransson, H. (red), Människans förändring av landskapet – boskapsskötsel och åkerbruk med hjälp av skog. Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

2002-12-06

3 Indelning i skötselområden

Hela reservatet består av markslaget skog, som i sin tur uppdelats i två skötselområden, se karta.

2002-12-06

4. Mål och föreskrifter för skötselområden

4.1 Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- Fri utveckling av skogen utan gran. På så sätt ökar mängden död ved och gamla träd, vilka ger gynnsamma betingelser för den biologiska mångfalden.
- Den äldre krattekskogen ska bibehålla sin areal om ca 24 ha.
- Grankulturen ska vara awecklad inom 5 år

4.2 Skötselmål och föreskrifter för skötseln

skötselmål

- * Reservatet ska vara granfritt
- * Självföryngring av ek och annat löv efter att grankulturen awerkats

sköselföreskrifter

område 1 (31,9 ha)

- * Inkommande gran röjes bort vart tionde år
- * I övrigt fri utveckling

område 2 (0,6 ha)

- * Averkning av granbeståndet inom 5 år
- * Självföryngring av ek och annat löv
- * Inkommande gran bortröjes vart tionde år
- * I övrigt fri utveckling

5. Friluftsliv och turism

Syftet med friluftslivet i reservatet ska vara att bjuda på fina naturupplevelser liksom att öka kunskapen om ekkrattehogar och deras natur- och kulturhistoriska värden.

Reservatet är tillgängligt ca 150 m från allmän bilväg norr om reservatet. En **parkeringsficka** av enkelt slag iordningställs och en enkel **informationsskylt** om reservatet tas fram och placeras vid parkeringsfickan. En stig markeras fram till reservatet. För dessa åtgärder krävs överenskommelse med markägaren till denna fastighet. På grund av områdets ringa storlek är strövstig genom reservatet onödigt.

2002-12-06

6. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Uppföljning av skötsel mål görs i samband med uppföljningen av kvalitetsmålen vilket bör utföras vart tionde år.

En gemensam uppföljningsplan ska tas fram för länets reservat. Planen kommer att innefatta metodik och val av habitat, substrat samt organismer som ska följas upp.

Uppföljning och dokumentation utförs av Länsstyrelsen,

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att regelbunden tillsyn sker av reservatet.

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Prioritet	Finansiering
Slutavverkning av gran	Inom 5 år	Skötselomr 2	Lst	1	Självfinansierande
Återkommande röjning av gran	Vart tionde år	Skötselomr 1, 2	Lst	1	Vårdanslaget

8. Finansiering

Åtgärd	Finansiering
Utmärkning av reservatets gränser	Naturvårdsverket
Parkeringsficka med stig	Vårdanslaget
Informationsskylt	Vårdanslaget
Skötselåtgärder, se sammanfattning av skötselåtgärder	Självfinansierande/vårdanslaget
Uppföljning och dokumentation	Vårdanslaget

Beslut om Kungörelsedelgivning

Länstyrelsen förordnar med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428), att delgivning av Länstyrelsens beslut 2002-12-06 (dnr 511-2285-01) om naturreservat för Söderskogen i Laholms kommun skall ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Hallandsposten och Laholms tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Upplysningar om hur man överklagar

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange därvid beslutets diarienummer och vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länstyrelsen måste ha fått Ert överklagande **senast den 16 januari 2003**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länstyrelsen sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning, om Länstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt det. Om något är oklart kan Ni vända Er till Länstyrelsen.

Lisbeth Schultze
Lisbeth Schultze

Staffan Bengtsson